

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 10. decembra 1884.

O b s e g: O gozdnih mejnikih ali presekah. — Umetni gnoj. (Dalje.) — Kako nam je sadno drevje na stalnem mestu pravilno oskrbovati? (Dalje.) — Stosmajerjev govor pri otvorenji galerije slik v Zagrebu 9. t. m. — Deželni zbor kranjski. — Zamet v stepah. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

O gozdnih mejnikih ali presekah.

Če kupiš travnik ali njivo, skrbeti ti je v prvi vrsti, da se prepričaš, ali so mejniki na pravem mestu in v dobrem stanu. Če ti je kaj dvomljivega, pokličeš mejaša, da vredita to stvar, kajti drugače se lahko zgodi, da mejaš mejnike prestavi v tvojo škodo, in ti imaš, preden potem prideš z mejniki na čisto, denarno zgubo in zraven ti še kos travnika ali njive odleti.

Ko so bili pred 15—20 leti gozdi od grajščin na opravičene oddeljeni, napravile so se preseke in tam, kjer so grajščinski gozdi na one opravičenih mejili, so postavile grajščine kamnite mejnike. Grajščine tudi skrbijo, da se preseke ne zarastejo, zato jih na vsake tri leta trebijo.

Ravno tako bi moralo biti pri gozdu opravičenih, in sicer tam, kjer gozdi ene vasi na drugo vas mejijo. Na te glavne preseke bi se morali postaviti kamniti mejniki in jih vsakih 5—6 let iztrebiti.

Pa temu ni tako. Ko so opravičeni dobili gozde v last, planili so v nje, se okoristili z lesom, vse drugo jih je malo ali nič brigalo.

Znani so gozdi, katerih so lastniki občani iz večih vasi, torej niso še na posamezne razdeljeni. Preseke v teh gozdih so tako zaraščene z drevjem, da le še oni, kateri so bili pri oddelitvi gozda za figurante, vedó nekoliko, kje se preseke nahajajo.

Po postavi so zavezane navedene vasi, imeti gozdne varuhe, katere morajo sami plačevati. Ker gozdnim varuhom niso znane preseke, se je uže večkrat primeřilo, da so zasačili tatove, jih ovadili županstvu, kasneje pa niso mogli dokazati, v katerem gozdu so dotični les posekali, tatovi bili so oproščeni in se v pest smejali.

Poznamo tudi gozde, kateri so na 200 opravičenih posestnikov razdeljeni, to se pravi, vsakemu je bil en gozdni delež odkazan. Ob času delitve napravile so se med posameznimi gozdnimi deleži male preseke in tiste s količki zaznamovale. Posestniki só tudi tukaj večino drevja posekali, preseke so se v malo letih zarastle, kolci segnili, in če danes vprašaš posamesne opravičene, kje so njihovi gozdni deli, ti bodo odgovorili, da ne vedó natanko in pristavili: „e, kaj zato, če ne vemo, vsaj

gozd zdaj ni nič vreden, ko bode spet drevje zrastlo, naj ga pa nasledniki vnovič premeriti dajo.“

Tudi enaki gozdi so postavno primorani, imeti gozdne varuhe, katere plačujejo dotični posestniki. Prigodilo se je, da je gozdni čuvaj naletel na posestnika, ki je sekal hojo. Gozdni čuvaj bil je figurant pri delitvi gozda, je torej za mejnike ali preseke najbolje vedel, vplnil hojo in onega naznanil sodniji, ker je hotel hojo mejašu vkrasti.

Ta je ugovarjal, da je hojo v svojem delu posekal in zahteval komisijo. Komisija res pregleda in pokazalo se je, da je zatoženi vendar le v svojem gozdnem deležu sekal!

Prigodi se tudi, da en posestnik, kateri je primoran, svoj gozdni delež z drevjem nasaditi, to delo izvrši, pa mesto, da bi v svoj delež sadil, nasadi sosedu. H pregledu prideta oba in dokazauo je, da je temu res tako.

Nekateri posestniki prodajajo svoje deleže. Novi posestnik gre v gozd, otrebi preseke med mojim in tvojim in postavi mejnike, kakor mu je drago.

Na ta način nastaja hudo sovraštvo med sosedi in traja tako dolgo, da s težkim telesnim poškodovanjem jenja.

Temu se dá v okom priti. Izsekajo naj se preseke in postavijo kamniti mejniki.

Kjer se preseke med skupnimi gozdnimi deli najajajo, naj se na kamnite mejnike vsekajo začetne črke dotičnih vasi. Kjer je pa gozd razdeljen na posamezne posestnike, naj vsak svojo preseko iztrebi, postavi kamnite mejnike, na katerih je poprej vsekjal začetno črko svojega imena in hišno številko.

V brezsneženih zimah, zgodaj spomladi in pozno v jeseni bi se dalo to delo najlože dovršiti. Ne držite rok za hlačnim robom in poprimite se tega dela, katero je tolike važnosti in koristi edino le za vas.

Sramotno je, ako bodo morale tudi v tej reči politične oblasti vmes poseči in vas z grdo k temu poslusiliti. Pa je uže tako, če nima naš kmetovalec koj plačane delo, najraji vse v nemar pusti, potem pa kriči, da se mu krivica godi, ako so oblastni primorane, ga občutljivo za žilico potipati!

P.

